

Інтерпретація як форма текстуального досвіду

**Розглянуто проблему інтерпретації як форми текстуального досвіду. Аналізуються роль і можливості текстуального досвіду в структурі буття людини в світі. Увагу зосереджено на досвіді інтерпретації художнього тексту з точки зору її впливу на постать тлумача.**

**Ключові слова:** інтерпретація, текст, досвід, герменевтика, життєвий світ, діалог.

**Анализируются роль и возможности текстуального опыта в структуре бытия человека в мире. Внимание сосредоточено на опыте интерпретации текста с точки зрения ее влияния на фигуру толкователя.**

**Ключевые слова:** интерпретация, текст, опыт, герменевтика, жизненный мир, диалог.

**Considers the problem of interpretation as a form of textual experience. Analyzes the role and possibilities of textual experience in the structure of human being in the world. Attention is focused on the experience of interpreting a literary text in terms of its impact on the figure interpreter.**

**Keywords:** interpretation, text, experience, hermeneutic, lifeworld, dialogue.

© Е. М. Гнатюк, 2012

У зв'язку зі змінами, що відбулися в культурі протягом ХХ ст., зокрема, у філософії, літературі та мистецтві, вкрай актуальною постає проблема розробки теорії розуміння. Девальвація усталених методів філософування спричинила радикальний перегляд системи координат, у межах якої формулюються способи та напрями філософської роботи. Розширення ландшафту мислення визначило і задало вимоги інтенсифікувати смислотворчий потенціал думки, шляхом відкриття нових можливостей отримання та передачі сутнісно значимих змістів. Наростаюче почуття втоми від сучасності сприяло зверненню погляду в минуле з надією віднайти у ньому втрачений сенс.

Проблема інтерпретації сягає витоками початків зародження теоретичної свідомості. Роль та місце мистецтва тлумачення з ходом історії стає чимдалі більш важливим компонентом у структурі філософської практики. Значного розвитку теорія інтерпретації отримала в рамках герменевтики, яка наблизилась до філософського рівня теоретизації в працях Ф. Шлейермахера. У подальшому вклад у розвиток герменевтичної філософії як теорії інтерпретації, здійснили В. Дильтея, Е. Гуссерль, Г. Зіммель, М. Гайдеггер, Г.-Г. Гадамер, П. Рікер, М. Фуко, Ж. Дерріда, Р. Барт, Ю. Крістєва. Серед дослідників, що розглядали дану тему, варто вказати В. П. Барковського, А. Л. Богачова, І. Н. Інішева, С. М. Квіта, В. І. Кебуладзе, М. А. Мінакова, у працях яких використовуються та переосмислюються здобутки герменевтичної філософії.

Слід відзначити, що важливим елементом у реалізації інтерпретаційних стратегій стає поняття «досвіду», яке відображає всю сукупність феноменів буття людини в світі.

На основі цього постає завдання – проаналізувати можливості інтерпретації як форми текстуального досвіду, який вбачається одним із головних способів конституовання життєвого світу особистості. Окремої уваги в даному контексті набуває проблема об'єктивного і суб'єктивного буття, їх прояв в інтерпретаційній практиці. Важливе місце в структурі текстуального досвіду займає сприйняття та інтерпретація твору мистецтва, його вплив на постать тлумача художнього твору. Тому необхідно виявити, як відбувається експлікація смислу тексту з огляду на зіткнення авторської інтенції з особистим досвідом інтерпретатора.

Однією з найбільш вдалих і значимих спроб у цьому напрямі стала філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера. Запропонована філософом теорія інтерпретації значною мірою відповідає викликам часу. Аналізуючи принципи інтерпретації як тип досвіду, вбачається продуктивним провести порівняння з філософією П. Рікера, який намагався синтезувати в рамках герменевтичного проекту традиції різних напрямів та шкіл, що дозволить більш повно висвітлити та зрозуміти концепцію Г.-Г. Гадамера.

Феноменологія як критичний діалог з фактичністю, спосіб та стиль мислення, що задав константи для формулювання філософської герменевтики, мала на меті заново прокласти шлях «до самих речей». Спрямування на розкриття першосмислу речей, виходячи з них самих, полягає у зосередженні уваги та «вглядуванні» в те, що зазвичай залишається невидимим. Можливість «дати говорити самим речам» наводить на думку про співмірність між річчю та словом.

Російський філософ В.В. Бібіхін, для якого питання буття людини в світі стало центральною темою творчості, наслідуючи світоглядну традицію М. Гайдеггера, говорив, що «людина у своїй сутності – місце для присутності світу. В можливості бути таким місцем ми вперше впізнаємо себе. Ми себе впізнаємо не інакше, як світ. Уві сні й наяву, в діяльності та бездіяльності людина має справу зі світом» [2, с.83]. Спосіб конституовання смислу як розкриття горизонту життєвого світу людини в рамках феноменологічної методології знаходить своє поглиблення в філософській герменевтиці. Вириваючи з поля предметностей одну із частин «феноменологічна свідомість збирає річ як своєрідний пазл, – в кожний момент актуалізуючи один із фрагментів її явища» [10, с.38], після цього співставляючи його з усією сукупністю предметів, що замикають горизонт життєвого світу.

Інтерпретаційна процедура, яка визначалася новою установкою свідомості, демонструє спільність феноменології та герменевтики в їх орієнтації на практичне застосування теоретичних напрацювань. Тому особливого значення для обох напрямів набуває проблема досвіду в різноманітних формах його прояву. Вагома роль інтерпретації у взаємодії людини зі світом речами та словом дозволяє характеризувати її як форму текстуального досвіду, що охоплює різні виміри людського досвіду як такого.

Сама філософія для Г.-Г. Гадамера визначається як найконкретніший вираз людського досвіду. Включеність герменевтики безпосередньо в фундаментальні структури людського буття (яке фіксується в поняттях «життєвий світ» Е. Гуссерля та «Dasein» М. Гайдеггера), першочергова орієнтація на існування людини в світі, підштовхують Г.-Г. Гадамера до заперечення абсолютизації методологічного принципу у філософуванні. Оскільки така позиція призводить до розриву життєвих зв'язків, нівелювання людського виміру в сфері мислення. Одним із основних критеріїв, від якого повинна відштовхуватися філософія, втім постійно знаходящихся в його межах без можливості їх подолання, стає досвід. Як зауважує М. А. Мінаков, «герменевтична філософія має показати, що досвід – універсальний, а отже, він є до науки, логіки чи теорії пізнання» [9, с.325].

Розглядаючи герменевтичну концепцію італійського філософа Е. Бетті, значною мірою альтернативну гадамерівській, В. П. Барковський відзначає, що «в якості предмета розуміння тут можуть бути виділені не лише і не стільки текст або інша форма дискурсивного та не тільки твір або інша форма образного, а людська поведінка в цілому» [1, с.58]. Особливо важливим в даному разі є те, що предметом розуміння виступає сам смисл, а не форма, у якій він представлений. Така вказівка дозволяє розкрити сутнісний зміст та філософську значимість взаємозв'язку між текстом та досвідом.

З цього приводу сучасний вітчизняний дослідник В. Кебуладзе, розглядаючи різні концепції досвіду, зокрема, його характеристику в феноменології, вказує на кореляцію між поняттями «досвід» та «текст», застосовуючи при цьому, визначення «тексту», запропоноване Р. Бартом. Текстуальний вимір досвіду та досвід отримуваний з тексту, неможливо відокремити один від одного, оскільки вони перебувають у постійній діалектичній взаємодії та спорідненості. Тому «межа між текстом і досвідом розмивається, адже текст постає як втілення досвіду, а досвід – як читання і створення тексту» [7, с.61]. Зважаючи на це, стають зрозумілими численні звернення філософів ХХ ст. до «нового» прочитання класичних текстів, прагнення віднайти нерозкритий сенс на шляхах, якими не проходив традиційний філософський дискурс.

Звертаючись до морфології та початкового значення слова «інтерпретація», Г.-Г. Гадамер вказує, що воно бере витоки з посередницьких відносин, функцій людини, яка була посередником між тими, хто говорить різними мовами, тобто перекладача, саме таким чином це слово було «перенесене на пояснення складних для перекладу текстів» [4, с.208]. Визначення і трактування інтерпретації як перекладу слугує і фігуральній, і фактичній суті інтерпретаційної діяльності. На думку Г.-Г. Гадамера, «кожний переклад, навіть так звана буквальна передача, є одним із видів інтерпретації» [4, с.211], тому справа наведення мостів між різними світами вимагає духовної величини особистості.

Саме у зв'язку з цим Г.-Г. Гадамер надає кожному інтерпретатору не просто можливість, а вважає за необхідне особистісне прочитання тексту, його переосмислення та переоцінку, або «переписування». Інтерпретація тексту полягає не у відтворенні первісного тексту автора, а у створенні власного авторського тексту, джерелом якого Г.-Г. Гадамер вважає власний герменевтичний досвід. Цей досвід є основою, яка задає алгоритм розуміння. Досвід «Я» стає відправною точкою формування горизонту – горизонту розуміння. Текст виступає, з одного боку як конкретизація думки, а з іншого, як абстракція, що оживає лише в ході її освоєння та сприйняття суб'єктом. Текст – це ніби межа між конкретизацією шляхом втілення і конкретизацією шляхом перевтілення, інтерпретації. Діалогічна природа тексту проявляє себе і у вузьких рамках спеціального дослідження, що спричиняє відмову від обмеження тексту

рамками його безпосереднього вияву. Як відзначає вітчизняний дослідник герменевтики С. Квіт, «окрім інтерпретатора у розмові можуть брати участь сам текст, його автор, інші учасники, можуть змінюватися історичні горизонти, впливаючи на наші перед судження» [6, с.90]. Чим більше ми ототожнюємо текст із його словесним втіленням, тим меншою мірою, ми маємо справу з істинним смыслом. Прагнучи осягнути його як даність, ми перетворюємо його в порожню абстракцію. Будучи формально замкненим, текст є відкритою системою.

У зв'язку з цим можна стверджувати, що основна схема процедури інтерпретації полягає в тому, що початкова змістова характеристика певного тексту збагачується або замінюється іншим змістовим наповненням, що залежить в першу чергу від індивідуальних особливостей інтерпретатора.

Причина в тому, що будь-який читач перебуває в ситуації своєрідного «діалогу» у відносно до тексту: він володіє певним культурним багажем, системою культурних координат, в які текст включається як в свій контекст і, в залежності від контексту, дозволяє виявити такі аспекти смыслу, які інтенціонально ніяк не локалізовані. Позиція читача по відношенню до тексту завжди двояка: він повинен вміти бачити дійсність очима тексту і, водночас, – він бачить сам текст як об'єкт, що знаходиться в оточенні інших аналогічних об'єктів, бачить його культурне оточення, історичний фон і те, що зазвичай не здатний побачити сам текст, знає про нього те, чого він сам про себе не знає, що стоїть позаду декларованих інтенцій. Очевидно, що поскільки культурні горизонти читачів індивідуально варіюються, постільки окажональні змісти одного й того ж твору «виробляються» по-різному, навіть його найближчими сучасниками.

Принциповий характер такого варіювання стає очевидним, якщо ми перенесемо проблему з індивідуального і синхронічного плану в діахронічний. З огляду на динаміку історичних перетворень кожному новому поколінню, новій епосі, культурній формaciї текст являється в цілковито специфічному ракурсі, якого ніколи не було раніше і не буде пізніше, при цьому сам цей ракурс є продуктом зацікавленого ставлення до тексту, прагненням включити його в духовну працю сучасності. Ось чому, будучи породженням свого часу, текст зовсім не замикається на ньому, актуалізується в просторі культурного буття, присвоюється новими прийдешніми епохами. Текст історичний, але водночас «анахронічний»; він «символічний», адже ніяка історія не здатна вичерпати його безкінечної смыслової наповненості.

Задаючись питанням про те чи є інтерпретація наданням змісту чи його віднайденням, Г.-Г. Гадамер не дає однозначної відповіді, проте, вказує, що: «з поняття «інтерпретації» конститується поняття «тексту» як центрального в структурі мови; поняття тексту й те, що він проявляє себе лише у взаємодії з інтерпретацією і лише виходячи з неї – як істинно дане, підлягаюче розумінню» [4, с.208].

Завдання інтерпретації, згідно з Г.-Г. Гадамером, виникає лише тоді, коли смыслове наповнення фіксованого піддається сумніву, а це стосується й того, щоб досягнути правильного розуміння «адресата». Проте «адресат» – це не те, що початково сказав мовець і, відповідно, пишучий, а те, що він хотів би мені повідомити, якби я був його початковим партнером по розмові. Досить яскраво це охарактеризовано В. Кебуладзе, – «життя, читання і писання зливаються в нерозчинне ціле, яке постає як новий текст, що очікує на переживання через прочитання, дописування й уписування до ще не знаних контекстів» [7, с.61].

Будь-яка інтерпретація має за мету подолати розмежування, дистанцію між минулою культурною епохою, до якої належить текст, і самим інтерпретатором. З точки зору Г.-Г. Гадамера, чекати «омертвіння» історичної події – це парадокс. Адже «відновлення початкових обставин, як і всяка реставрація, – це безсилі спроби перед історичністю нашого буття. Відновлене, повернене із відчуження життя не totожне початковому життю» [3, с.257]. Доляючи це історичне розмежування, стаючи сучасником тексту, інтерпретатор може присвоїти собі смысл: з чужого він прагне зробити його своїм власним; відповідно, розширення і самопізнання він прагне досягти через розуміння іншого. Таким чином, явно чи неявно кожна інтерпретація – це розуміння іншого крізь призму власної індивідуальності.

Унікальність завдання інтерпретатора полягає в тому, що його не можна зафіксувати, на відміну від авторської даності; воно творчо рухоме, кожного разу набуває інших форм, відтінків, і кожен тлумач всякий наступний раз по-новому, по-іншому інтерпретує той чи інший текст. Постійний творчий діалог, що ведеться між автором тексту та тлумачем, дозволяє багато зрозуміти в питанні – що таке естетична діяльність людини і як вона здатна змінити світ. На думку Г.-Г. Гадамера, «кожна зустріч з твором мистецтва – це «абсолютна» актуальність, вільна від будь-якої прив'язаності до первинного, автентичного, однак минулого акту» [5, с.63]. Парадоксальність цього діалогу полягає в тому, що інтерпретатор «вичитує» з авторського тексту те, що в ньому не наявне конкретно, і, «вичитуючи» його, він постійно «вчитує» туди самого себе, завдяки чому текст віднаходить нові смысли (нерозгадані культурні коди у більш

пізній термінології авторів постмодерну) і еволюціонує в часі. Проте справжня парадоксальність ситуації зовсім не в цьому, а в тому, що інтерпретатор не стільки «вичитує» смисл, скільки його туди «вкладає». Авторський запис – це ще не твір мистецтва, а тільки маршрут до нього. Інтерпретатор кожного разу ніби творить з «відсутності», бо те, що відсутнє в графічному записі, наявне, по-перше, в культурі і, по-друге, в самому екзистенційному досвіді особистості. Ці два феномени визначають можливість у текстовій «відсутності» побачити смислову наповненість, дозволяють «вичитати» образний зміст, а тому необхідно проаналізувати ці два суттєвих принципи.

Один з них – досить довгий шлях прилучення тлумача до вже існуючого інтерпретаційного досвіду тексту: починаючи з дитинства, він освоює наявні в традиції норми, поняття, або, точніше кажучи, той самий код, на основі якого розшифровується запис, що переходить у сферу душевного буття, насижуючись смисловою логікою і емоційно-образною змістовністю. Формується так звана культура виокремлювати смисли та образи з графічного запису.

Іншою і більш важливою, згідно з Г.-Г. Гадамером, стороною здатності тлумача вичитувати із тексту, художнього твору смисловий посил є наявність самого ключа розуміння в серці, обумовлена природною обдарованістю до сприйняття мистецтва як змістовно наповненого, виразного.

Якщо не розглядати інтерпретатора в окремих іпостасях, а поглянути в цілому на природну обдарованість до сприйняття мистецтва, то можна сказати, що вона являє собою певну початкову здатність вкладати, привносити: вкладати в мистецтво власне розуміння і почуття. Тому переклад запису в творче тлумачення завжди безпосередньо пов'язаний з властивостями емоційної сфери особистості інтерпретатора, обумовлюється характером і глибиною його емоційного переживання і ступенем емоційної чуттєвості.

Під творчою здатністю інтерпретатора необхідно розуміти його вміння «охопити» графічні знаки власним розумінням і почуттям. Також варто згадати про творчу «виразність» як необхідність вираження особистості, її неповторності й своєрідності.

Таким чином, можна сказати, що процес творення інтерпретаційного тексту базується на здатності вкладаючи, ви-являти із запису назовні, його власний художній зміст. Саме ж вміння «виразно прочитати» текст виступає в складному сплаві внутрішнього – як природженого, тобто спочатку властивого людині розуміння і почуття мистецтва, та зовнішнього – прищепленого їй вихованням і освітою шляхом прилучення до культурної традиції.

Багато в чому даний творчий процес відбувається за допомогою інтуїції, відчуттів, одержуваних у взаємодії зі світом, завдяки фантазії та асоціативності мислення інтерпретатора. Кожного разу є небезпека вийти за межі, зробити похибку і тим самим зробити текст об'єктом суто особистісного розуміння, пройти крізь нього, ігноруючи авторську інтенцію та історичний досвід розуміння.

Оскільки герменевтична розмова, згідно з Г.-Г. Гадамером, ніколи не закінчується, претензії на остаточність інтерпретації демонструють обмеженість тлумача та небажання знаходити «спільну мову».

У зв'язку із цим доречно прослідкувати, що О. Ф. Лосєв, який також не оминув впливу феноменології, розмірковував про слово саме як про силу, що спалахує на перетині внутрішнього і зовнішнього, примушує «внутрішнє проявлятися, а зовнішнє – тягнути в глибину внутрішнє» [8, с.444]. В даному разі, прослідковуються чіткі паралелі з концепцією філософської герменевтики. «Висловлювання – аrena зустрічі двох енергій, з глибини і ззовні, та їх взаємопілкування в якомусь цілісному і неподільному образі, який відразу є і тим й іншим, так що вже не можна вирішити, де тут «внутрішнє» і де «зовнішнє» [8, с.444]. Така характеристика слова як місця, де перетинаються та актуалізуються смислові інтенції, демонструє не тільки цехову близькість мислителів, а й дозволяє зрозуміти і прояснити одну з концепцій через звернення до іншої.

Універсальне завдання, що стоїть перед герменевтикою, можна визначити як пошук правдивості й істинності в інтерпретації того чи іншого тексту, в спробі кожного разу відкривати і знаходити в ньому щось нове і невідоме в минулому.

Близьких поглядів дотримується й французький представник герменевтичної філософії П. Рікер. Його мета – розвинути загальну теорію інтерпретації, яка «зберігає повноту, різноманітність і нередукованість різних використань мови» [12, с.310] та форм людського досвіду, які започатковують їх, водночас без відмови від точності та ясність аргументації, властивих філософії.

Розуміти себе, в герменевтиці П. Рікера, означає розуміти себе як того, хто стикається з текстом і сприймає із нього умови якогось «Я», інакшого ніж те, яке щойно започаткувало читання. Жодна з двох суб'єктивностей, ні суб'єктивність автора, ані суб'єктивність читача, таким чином, не є первісною у сенсі якоїсь вихідної присутності «Я» для самого себе.

З огляду на це постає одна з основних проблем інтерпретаційної практики, а саме: наскільки істинне суб'ективне, багатоваріантне тлумачення відносно до єдиної, раз і назавжди, записаної в тексті дійсності. Для створення інтерпретаційного тексту твору мистецтва до його графічного запису потрібно приєднати якийсь суттєвий смисл, що має відношення безпосередньо до художнього образу та повинен відображати внутрішній світ і емоційний стан інтерпретатора.

Вирішуючи це питання, П. Рікер надавав інтерпретації цілком визначеного значення. Він пропонував формулювати для неї таке ж широке трактування, як і в символу. Інтерпретація тлумачилась ним як робота мислення, яка полягає в розшифровці смислу, що приховується за очевидним значенням, віднайдення рівня значень у буквальному сенсі. Таким чином, символ та інтерпретація в концепції французького філософа стають співвідносними поняттями: інтерпретація можлива і необхідна там, де присутній багатогранний та неоднозначний смисл, який і виявляється саме в інтерпретації.

Разом з тим інтерпретація, для П. Рікера, також розглядається як привласнення того, що спочатку було чужим. Насамперед призначення характеристики інтерпретації як привласнення – підкреслювати «теперішній» характер інтерпретації, речення тексту мають значення тут і зараз. «Актуалізований» текст знаходить середовище й аудиторію; він відновлює референтний рух – перерваний і припинений – до світу і до суб'єктів. Цей світ є світом читача, цей суб'єкт – це сам читач. В інтерпретації читання стає подібним до мовлення.

Тому П. Рікер наголошує, що значення тексту, яке ми передбачаємо, по суті є не інтенцією автора, життєвого досвіду письменника, а швидше тим, що текст означає для кожного, хто виконує його розпорядження. Текст прагне розмістити нас у своєму значенні. Отже, якщо інтенція є інтенцією тексту, і якщо ця інтенція є напрямом, який вона відкриває для мислення, тоді глибинну семантику треба розуміти у динамічний спосіб. Виходячи з цього, П. Рікер наступним чином формулює поняття пояснення та інтерпретації. «Пояснювати означає виявляти структуру, тобто внутрішні зв'язки залежності, які встановлюють статику тексту; інтерпретувати означає йти дорогою мислення, яке відкриває текст, розмістити себе на шляху до сходу тексту» [13, с.320]. Таким чином у трактуванні інтерпретації з'являється ще один вимір – об'єктивний процес, що буде дією тексту, на відміну від суб'єктивної дії в тексті.

Це витлумачення дозволяє глибше зрозуміти програмно-методичний постулат П. Рікера про «осмислену дію як текст» [11]. Хоча, на перший погляд, таке положення може здатися формально та змістово близьким до постмодерністського текстоцентризму, проте в ньому відчутний феноменологічний принцип орієнтації на досвідний характер життя людини в світі, її взаємодію з усією сукупністю соціокультурного та екзистенційного досвіду, як в межах власної темпоральності, так і на перехрестях різних історичних традицій. Тому є підстави говорити про взаємозв'язок та доповнюваність концепції П. Рікера щодо філософської герменевтики Г.-Г. Гадамера, зокрема, й на грунті спільніх феноменологічних витоків. Отже, концепції німецького та французького філософів у їх підході до проблем інтерпретації тексту, зближаються на основі запропонованого ними поняття «текстуального досвіду».

Проаналізувавши ряд ключових проблем у контексті герменевтичної концепції Г.-Г. Гадамера, необхідно відзначити деякі висновки, що стосуються художньо-естетичного досвіду інтерпретатора як основи мистецтва інтерпретації. Художня діяльність кожного тлумача «переливається» з культури в буття, сприяючи його перетворенню, і власними силами бере участь у просвітленні, а також у частковому перетворенні життя. Мистецтво інтерпретатора завдяки вільній силі уяви власними можливостями бере участь в естетичному творенні світу, художнє бачення тут веде до відкриття і завоювання інших меж погляду і почуття. Майстерність тлумача заснована на грунті особистого досвіду, здатна забезпечити справжнє, вільне людське буття. Воно пов'язане із відчуттям власної унікальності і показує, чого може досягти самодостатня особистість, яка продуктивність і плідність криється в її відкритості до світу та до Іншого за умови постійних зусиль у напрямі здобуття досвіду для більш повного розуміння себе і світу.

Поняття текстуального досвіду, таким чином, можна охарактеризувати як інтерсуб'єктивний феномен, що реалізується у процесі протиставлення та зближення об'єктивного й суб'єктивного буття, зустріч людини зі світом культури. Можна стверджувати, що запропоноване поняття «текстуального досвіду» є продуктивним як для опису структури буття людини в світі, так і в досліджені досвіду як смислотворчого компонента життєвого світу особистості. Мислення, читання, естетичні враження, комунікативні процеси при взаємодії та включені в сферу екзистенції зближаються та відкривають нові змісті за умови їх розгляду як феноменів текстуального досвіду.

Значення текстуального досвіду, що існує в формі інтерпретації, – провідний фактор у процесі формування та виховання особистості, готової до рівноправного діалогу, в якому розкривається щось нове, що змушує відмовитися від попередніх переконань. Саме такий випадок, коли

**Бібліографічні посилання:**

1. Барковский В. П. Феномены понимания. Контуры современной герменевтической философии / В. П. Барковский – Минск: Экономпресс, 2008 – 176 с.
2. Бибихин В. В. Язык философии./ В.В.Бибихин – М.: Наука, 2007. – 392 с.
3. Гадамер Х.-Г. Истина и метод: Основы философской герменевтики./ Х.Г. Гадамер Х.-Г. – М.: Прогресс, 1988. – 704 с.
4. Гадамер Х.-Г. Текст и интерпретация // Герменевтика и деконструкция / Под ред. Штегмайера В., Франка Х., Маркова Б. В. – СПб., 1999. – С. 202 – 242.
5. Гадамер Г.-Г. Вірш і розмова. Есе. / Гадамер Х.-Г. – Львів: Незалежний культурологічний журнал «Ї», 2002. – 188 с.
6. Квіт С. М. Герменевтика стилю / С. М Квіт – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія». – 2011. – 143 с.
7. Кебуладзе В. И. Феноменология досвіду./ В. И Кебуладзе – К.: Дух і літера, 2011. – 280 с.
8. Лосев А. Ф. Диалектика мифа // Из ранних произведений. / А. Ф Лосев. – М.: Правда, 1990. – С. 393-599.
9. Мінаков М. А. Історія поняття досвіду./ Мінаков М. А – К.: ПАРАПАН, 2007. – 380 с.
10. Орлов Д. У. От конституирования к поэзису: герменевтический метод Хайдеггера // Д. У. Орлов EINAI: Проблемы философии и теологии. – 2012. – №1. – С. 35-50.
11. Рікер П. Модель текста: осмысленное действие как текст // П. Рікер Социологическое обозрение Т.7. – 2008. – №1. – С. 25-43.
12. Рікер П. Про інтерпретацію // Після філософії: кінець чи трансформація?/ П.Рікер. Пер. з англ. / Упоряд.: К. Байнес та ін. – К.: Четверта хвиля, 2000. – С. 302-333.
13. Рікер П. Що таке текст? Пояснення і розуміння // П.Рікер Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької – Львів: Літопис, 2002. – С. 305-323.

УДК 167/168

**Т. В. Горбатюк**

**ГРІД-КОМП'ЮТЕРІНГ ЯК ПРОЯВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ НАУКИ**

Представлено дослідження феномену Grid комп'ютингу в контексті глобалізаційних процесів сучасної науки. Створювана нова інформаційна структура вже використовується для вирішення широкого спектру завдань: у фізиці високих енергій, космофізиці і астрономії, метеорології, біомедицині та фармакології, авіабудуванні та інших областях.

**Ключові слова:** Grid комп'ютинг, віртуальні організації, EGEE, LCG, ITER, Drug Discovery

Представлено исследование феномена Grid компьютинга в контексте глобализационных процессов современной науки. Создаваемая новая информационная структура уже используется для решения широкого спектра задач: в физике высоких энергий, космофизики и астрономии, метеорологии, биомедицине и фармакологии, авиастроении и других областях.

**Ключевые слова:** Grid компьютинг, виртуальные организации, EGEE, LCG, ITER, Drug Discovery

Presented study the phenomenon of Grid computing in the context of globalization of modern science. Being created a new information structure is used to solve a wide range of tasks: high-energy physics, kosmofizytsi and astronomy, meteorology, biomedicine and pharmacology, aviation and other fields.

**Keywords:** Grid computing, virtual organizations, EGEE, LCG, ITER, Drug Discovery.

© Т. В. Горбатюк, 2012

Початок ХХІ століття характеризується стрімким зростанням розвитку науки, що в свою чергу було спровоковано як розвитком технічних засобів, які використовуються в науці, так і розвитком технологій в самому науковому знанні. Однією з таких технологій є грід-комп'ютинг, який виник як нова важлива область комп'ютингу, що відрізняється від традиційного спрямованістю на інноваційні програми, пов'язані з необхідністю поділу великомасштабних